

Samforvaltning i praksis

Refleksjoner fra Ovstrup

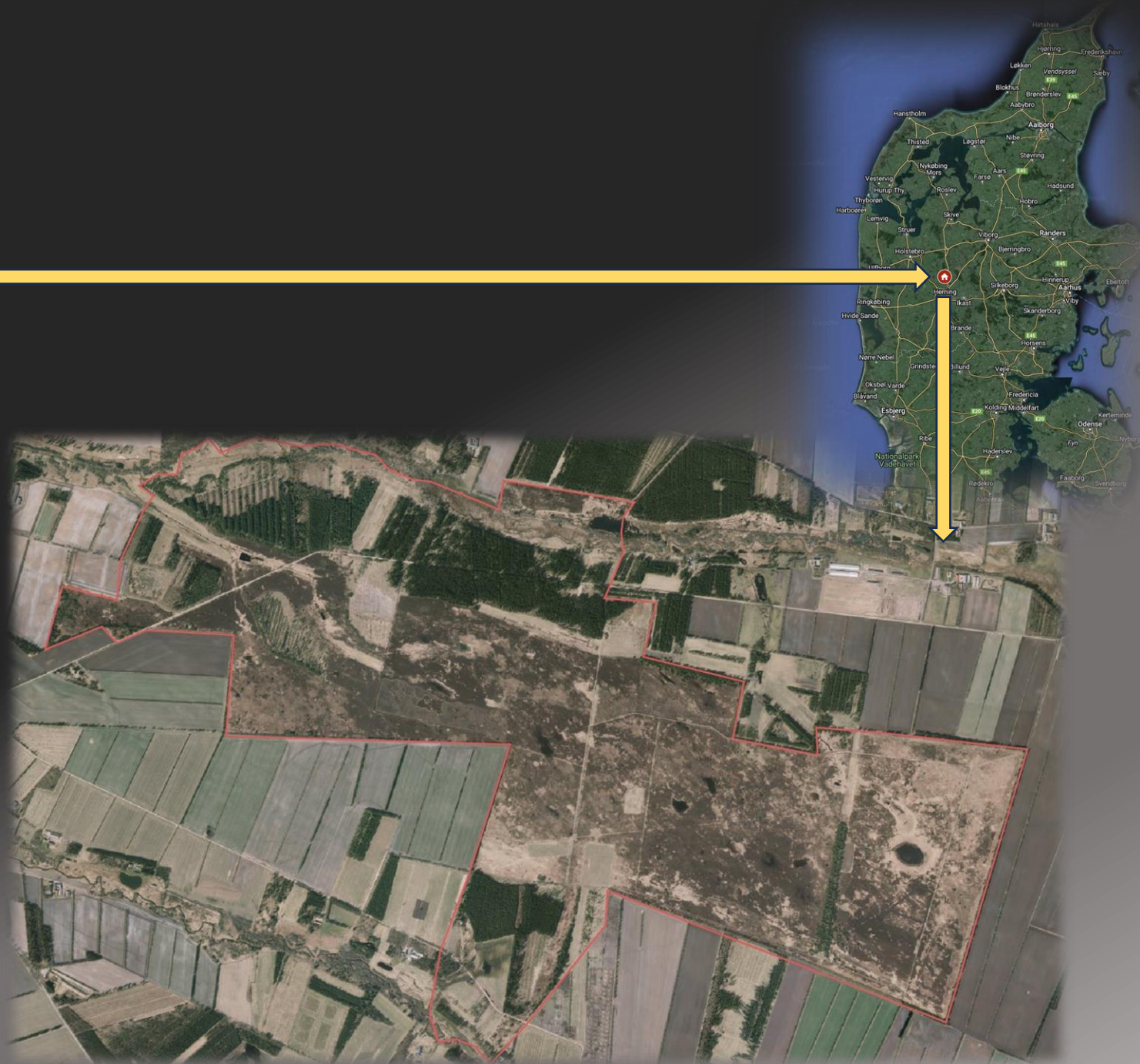
Hjortevildtdøgnet 2024 – 8. april 2024, Grenaa

Baggrund

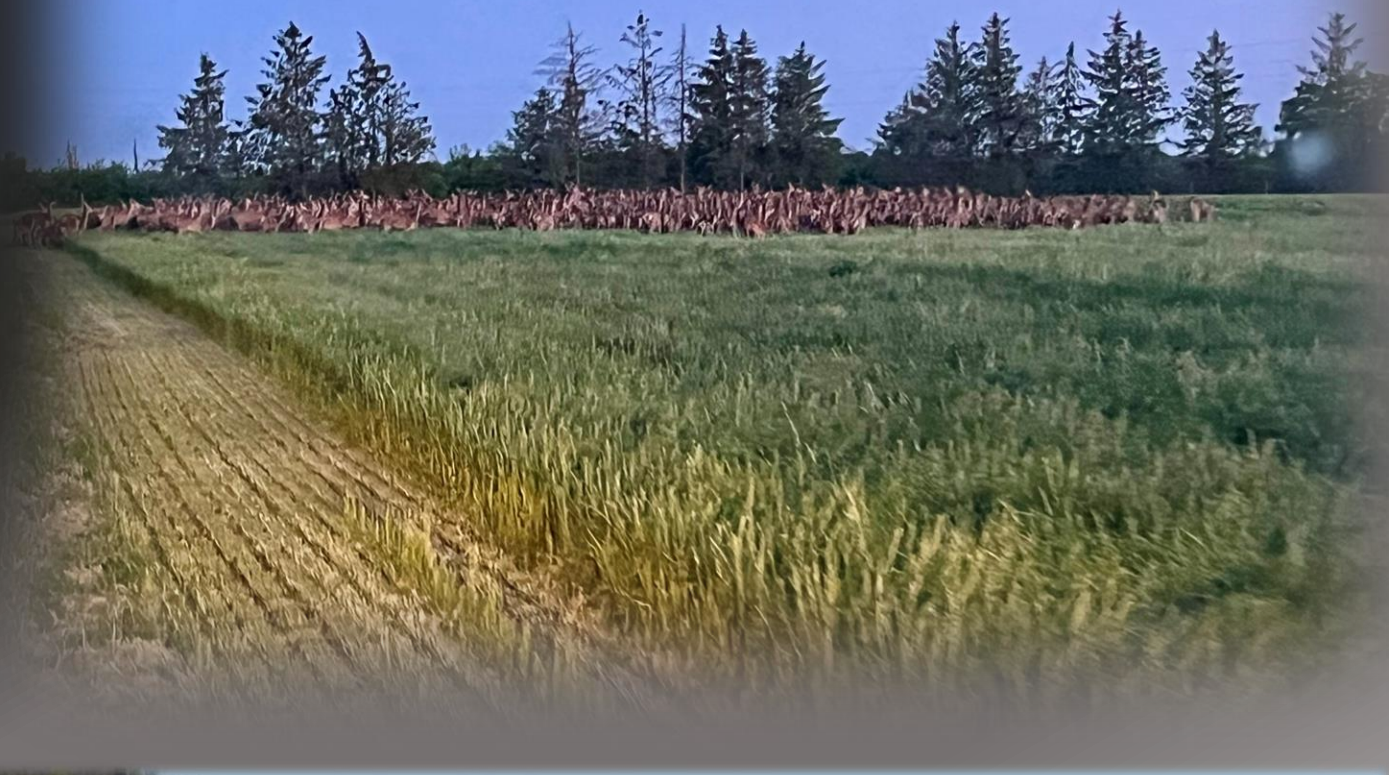
v. Kaj Jepsen, nabo og initiativtager

- Nabo til Ovstrup Hede siden 1979
- Sidst i firserne kom de første tre krondyr på heden
- Ca. 20 krondyr i 2000
- Aage V. Jensen Naturfond købte Ovstrup Hede i 2002
- Driftsleder Poul Hald Mortensen: Krondyrtælling i 2010 på Ovstrup Hede 25 stykker kronvildt

Baggrund v. Kaj Jepsen

- Den første hegning bliver sat i 2010 pga. vildtskader på afgrøder
- Mit livs bedste investering 2011 – omkostninger til hegn på 150.000 kr var tjent hjem første vækstsæson
- Ovstrup området er prima til dyrkning af kartofler og salgsværdien ligger på 55-56.000 kr/ha
- Markskader fører hos flere af landmændene til fravalg af afgrøder såsom vinterraps og rugen, der ædes i foråret og kolbemajs, som ædes når kolberne er udviklet
- På udvalgte kartoffelmarker meldes om udbyttetab på 15% og det samme for hvede, medens det for rug har været op mod 30%

Baggrund v. Kaj Jepsen

- Ny driftsleder for Aage V. Jensen Naturfond i 2013, hvor Jacob Skriver afløser Poul Hald – det giver nyt fokus
- Kajs Kælder – et nyt fælles mødested med første møde 8. maj 2013
- Enighed om at prøve at reducere bestanden af kronvildt i området omkring Ovstrup Hede gennem bl.a. fællesjagter med fokus på at skyde hinder og kalve og få så stort et udtag som muligt på få jagter

Baggrund v. Kaj Jepsen

- De tre første fælles reguleringsjagter afholdes i 2013/14 med nedlæggelse af 82 stk. kronvildt indenfor OMRÅDET og 10-15 udenfor
- Det fælles forvaltningsområde består på dette tidspunkt af Ovstrup Hede med de umiddelbart tilstødende ejendomme – med en enkelt undtagelse!
- I jagtsæsonerne 2014/15 og 2015/16 lejes jagten på naturfondens areal ud
- Fra sæsonen 2016/17 genoptages fællesjagterne og der bliver sat gang i indsamling af data

Baggrund v. Kaj Jepsen

I perioden mellem 2019 og 2022 tager etableringen af hegn fart – og det fortsætter stadig...

2019: 21 km hegn

2022: 49 km hegn og en række aflastningsarealer

KRONVILDT - Viden, Værdier og værktøjer

v. Thomas Holst Christensen, Aage V. Jensen Naturfond

Naturfondens målsætninger for Ovstrup Hede:

- Bevare, beskytte, udvikle og synliggøre naturen
- Sikre størst muligt naturindhold
- Understøtte naturlige processer
- Sikre gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, som udgør udpegningsgrundlaget i Natura 2000-planen.
- Give besøgende adgang til unikke naturoplevelser og indsigt i områdets naturværdier

Der lægges særlig vægt på åben dialog og samarbejde samt gode relationer til naboer

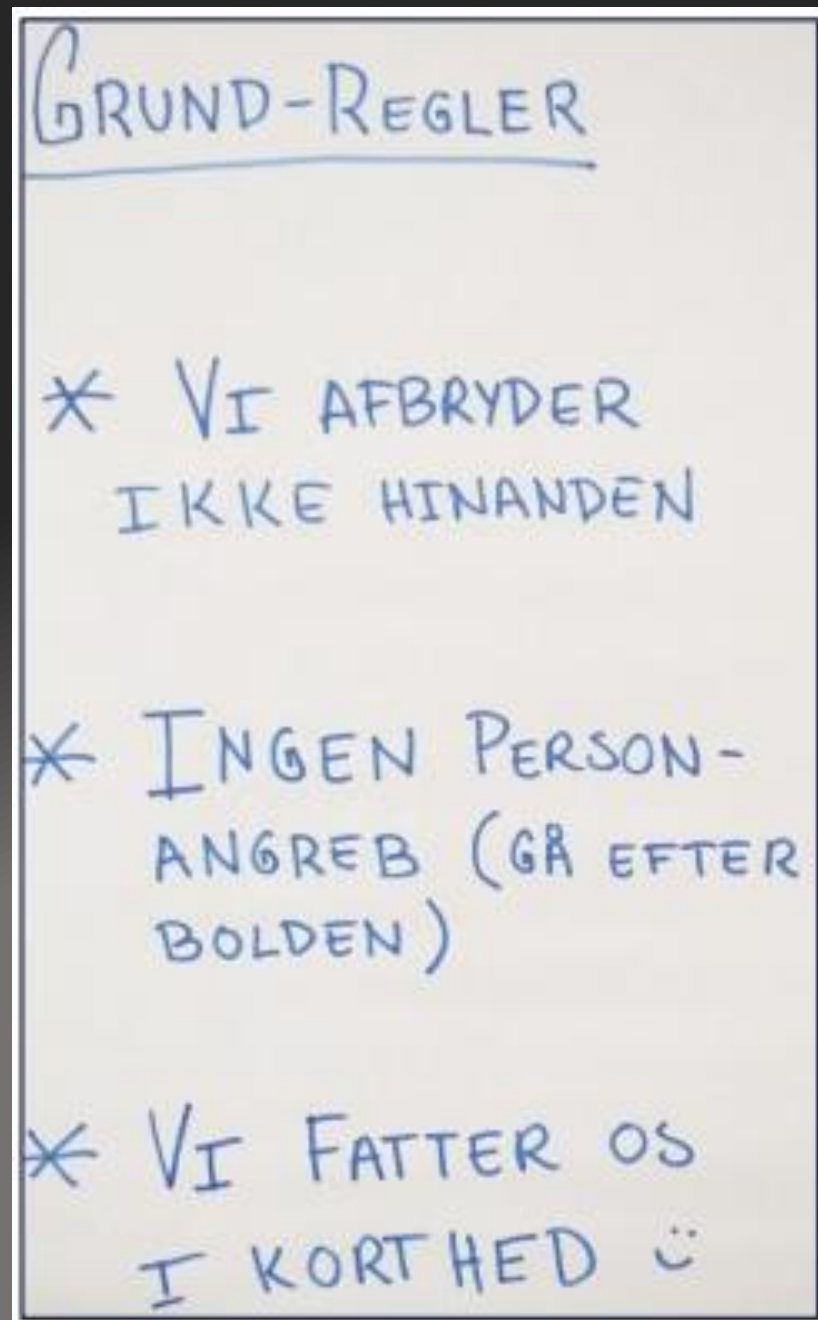
KRONVILDT - Viden, Værdier og værktøjer

Center for Adaptiv Naturforvaltning under Aarhus Universitet inddrages og konceptet for et projekt udvikles:

- Ambition om at skabe fælles værdi- og forståelsesgrundlag
- Udvikle klare målsætninger
- Dialog og åbenhed i højsædet
- Inddragelse af lokale jægere på naturfondens arealer
- Skabelse af vidensgrundlag:
 - Optælling af vildt med drone
 - Påsætning af GPS-halsbånd på op mod 15 dyr
 - Registrering af markskader
 - Registrering af nedlagt vildt både på fællesjagter og den øvrige del af sæsonen
 - Forståelse af kronvildt (og dåvildt)
 - Muligheder for regulering og afskrækning

Projektperiode 2018-2022 (..med lidt forlængelse)

Budget på ca. 2,6 mio kr bevilget af Aage V. Jensen Naturfond

KRONVILDT - Viden, Værdier og værktøjer

Samforvaltningsområdet udvides fra at være de nærmeste naboer til Ovstrup Hede til at omfatte et samlet område på ca. 12.100 ha (121 km²) og en omkreds på ca. 49 km.

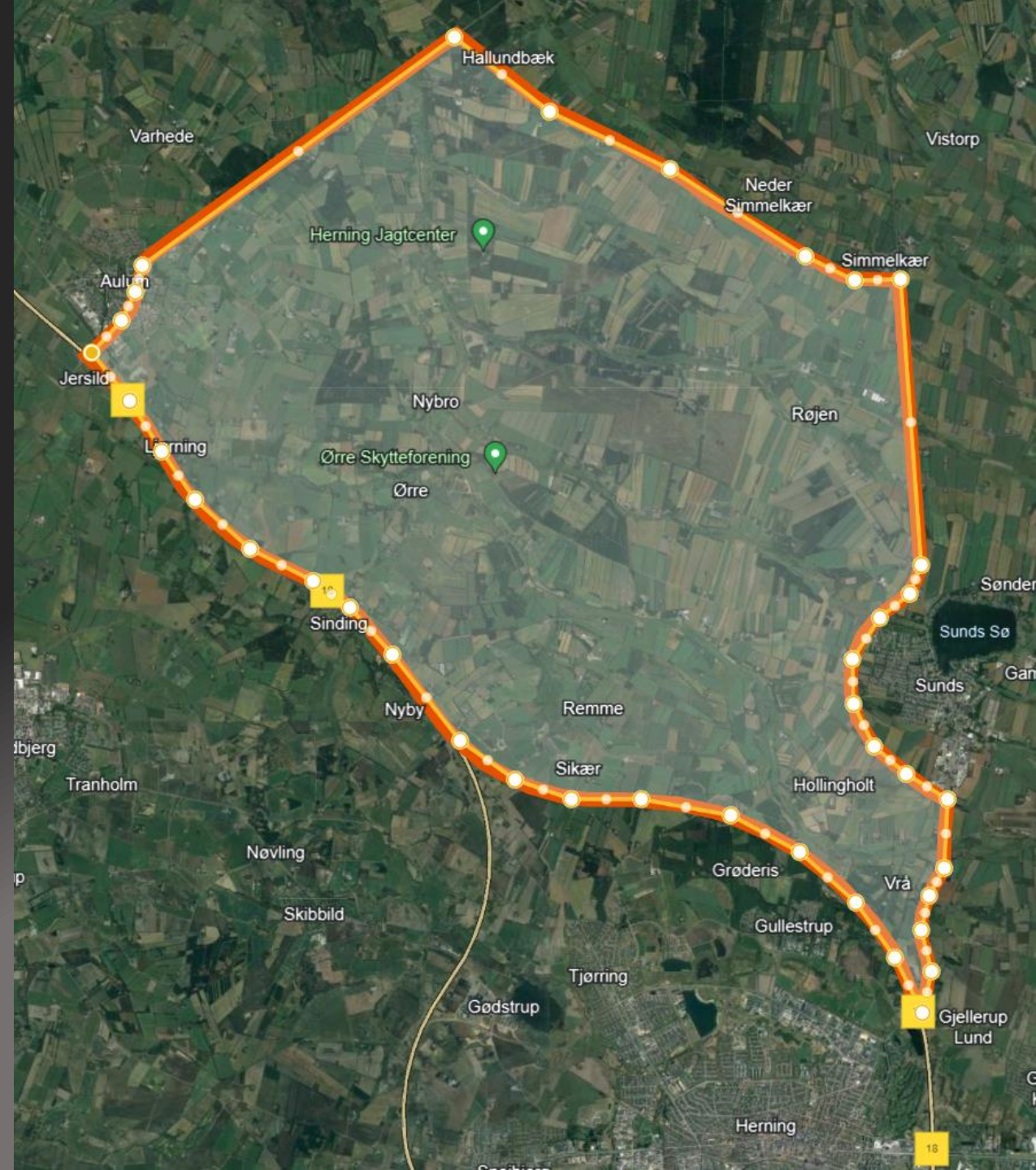
En central lodsejer har ikke ønsket at indgå i samarbejdet men udveksler data

Hjortene holdes ude af ligningen indtil nu – det mindsker risikoen for konflikter

Nedsættelse af fast arbejdsgruppe med lokale deltagere. Gruppens medlemmer udpeges på fællesmøder

Afholdelse af 2-4 årlige fællesmøder/workshops med information og foredrag. Deltagelse har ligget på mellem 60 og 80 personer

4 faste indsamlere af tal for vildtudbytte

KRONVILDT - Viden, Værdier og værktøjer

Fællesjagter med fælles fysisk parole – Corona-situationen ændrer dette til udsendelse af skriftlig parole - og det fastholdes efterfølgende

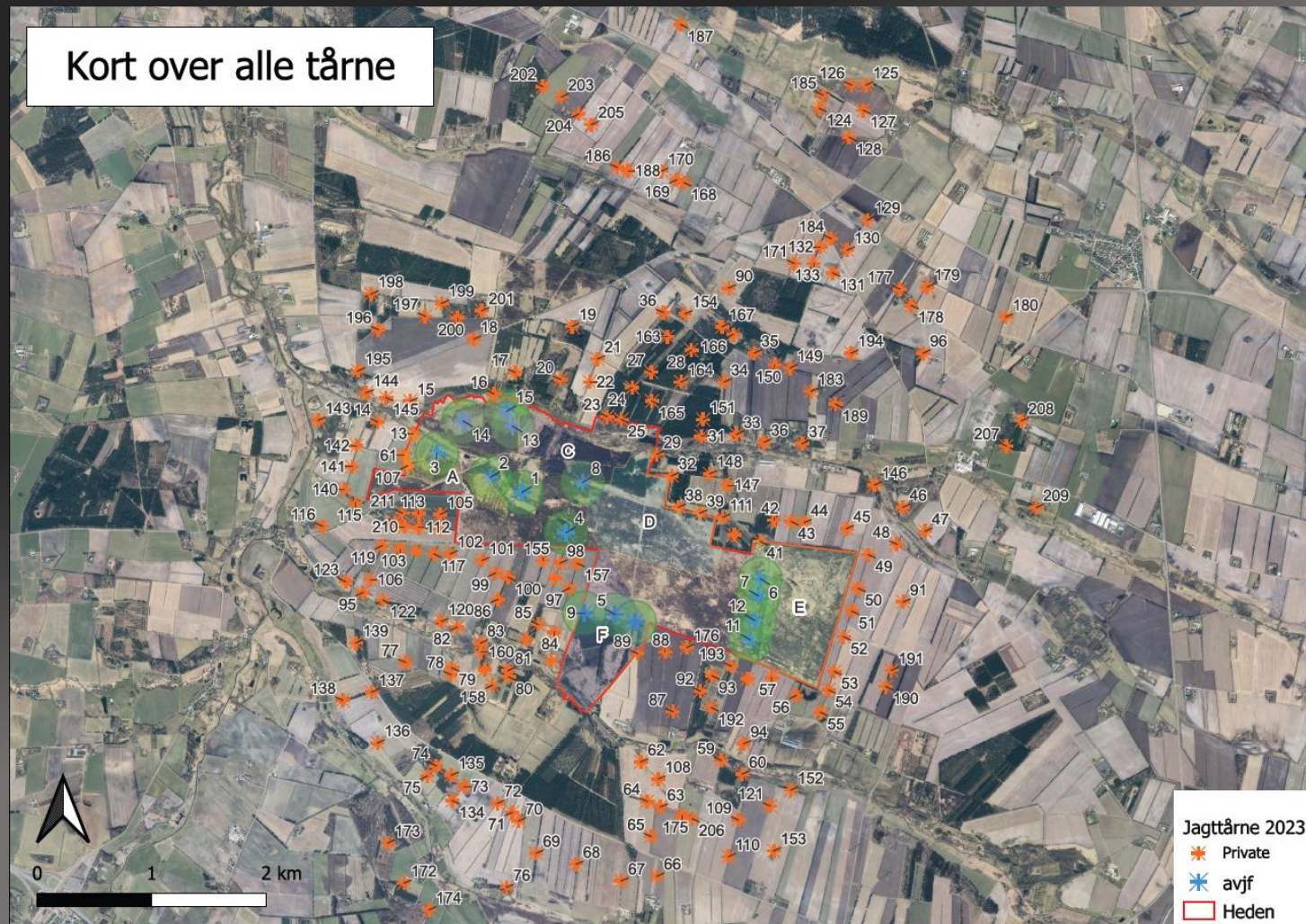
Der registreres over 200 deltagende jægere i fællesjagt i 2022

Der udsendes fælles kort med alle jagttårne

Koordineret Schweisshundeindsats

Fælles parade på lokal skydebane med forplejning, information, kæbeundersøgelser og aldersbedømmelse

Udsendelse af nyhedsmails med årets resultater, datoer for jagter – der er pt. 320 modtagere

KRONVILDT - Viden, Værdier og værktøjer

Der er gennemført fire tællinger med termisk drone

- 12. februar 2021 - 406 Krondyr - 51 dådyr
- 26. marts 2021 - 641 Krondyr - 58 dådyr
- 23. marts 2022 - 1015 Krondyr - 32 dådyr
- 27. marts 2023 - 463 Krondyr - 39 dådyr

Der er afholdt 17 fællesjagter i alt med parader på mellem 14 og 57 stykker vildt

Der blev i sæsonen 2022/23 nedlagt 367 stykker då- og kronvildt, heraf 58 ved regulering, 183 ved enkeltjagter og 126 på fællesjagter. For 2023/24 er tallene pt. 464 stykker vildt i alt heraf 130 på fællesjagter – der mangler dog fortsat lidt data.

Hvad har vi lært og hvad ønsker vi os

v. Holger Jensen, nabo og skovejer

Jeg har som nabo til Ovstrup Hede og skovejer fulgt udviklingen i 50 år og deltaget i Ovstrup samarbejdet fra starten

Erfaringer:

- Der er stor tilslutning og fremmøde
- Deltagerne bidrager godt til den fælles samling af ideer og værktøjer
- Det er vigtigt at fakta kommer hurtigt på bordet såsom dronetællinger, vildtudbytte og GPS-data
- Der er opnået større fælles forståelse for sammenhænge og problemstillinger
- Det er godt med årlige mål for afskydning
- Fælles kontant parole giver fælles retning og forståelse

Hvad har vi lært og hvad ønsker vi os

Ønsker til fremtiden

Stærkere organisering:

- Fælles hjemmeside/app-løsning i samarbejde med Danmarks Jægerforbund
- Formel status af samforvaltningsområde – ansøgningsprocedure og klare rammer
- Bedre datagrundlag over individuelle ejendomme med jagt og kontaktoplysninger til disse
- Forbedret økonomisk grundlag for samarbejdet – kontingent eller lignende?
- Få alle med – særlig udfordring med en centralt beliggende ejendom

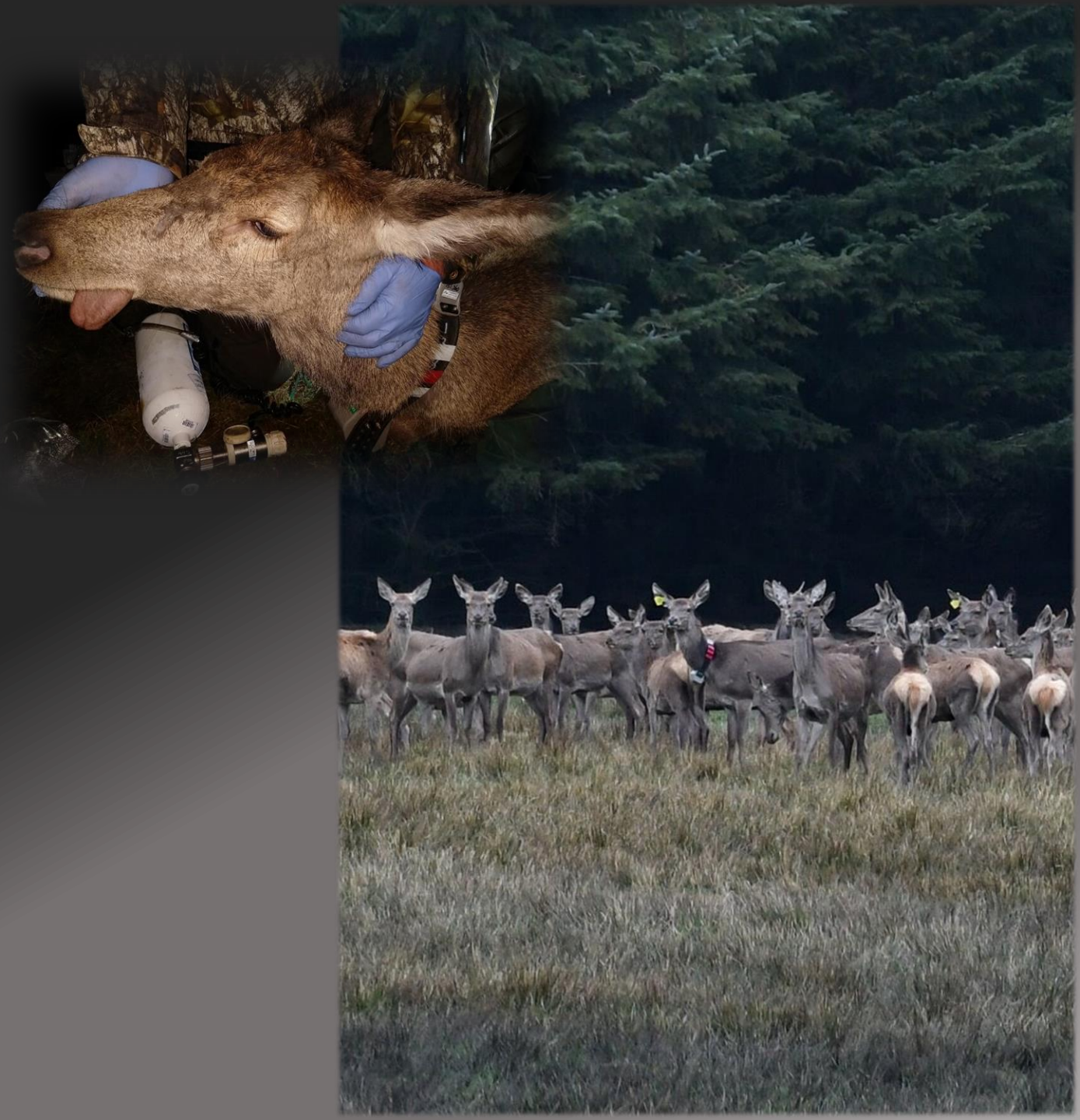

Hvad har vi lært og hvad ønsker vi os

Ønsker til fremtiden

Mere biologisk viden:

- Metoder til monitorering af då- og kronvildtbestand – droneoptælling har været dyrt, kan der findes andre løsninger
- Model for hjorteafskydning:
 - Demokratisk
 - Biologisk forsvarlig
- Skræmmemidler – afprøvninger og erfaringsdeling
- Større forståelse for samspil mellem då- og kronvildt

Hvad har vi lært og hvad ønsker vi os

Ønsker til fremtiden

Regler og tilladelser

- Forbedret mulighed for at få fælles reguleringstilladelser og påvirke jagttider
- Generelle reguleringstilladelser:
 - Regulering af smaldyr 1. februar – 1. september
 - Regulering af kalve 16. juli – 1. september
 - Skumringsjagt på hinde og kalve (1 time) indenfor jagttid og reguleringsperiode
- Regler for jagt på hjorte – sprofefredning, kvoter og/eller forkortet jagttid??
- Begrænsning eller forbud mod fodring – foderafgrøder fremfor udlagt foder
- Mulighed for afprøvning af nat-regulering
- Mulighed for at påvirke alle lodsejere til at indgå i et samarbejde

Hvad har vi lært og hvad ønsker vi os

Ønsker til fremtiden

Uddannelse og praktik

- Foredrag og kurser – eksempelvis:
 - Vildtkundskab
 - Hygiejne
 - Våben og ammunition
 - Monitering
 - Gensidige ekskursioner
- Samarbejde med vildthandler/-slagter

TAK FOR OPMÆRKSOMHEDEN

